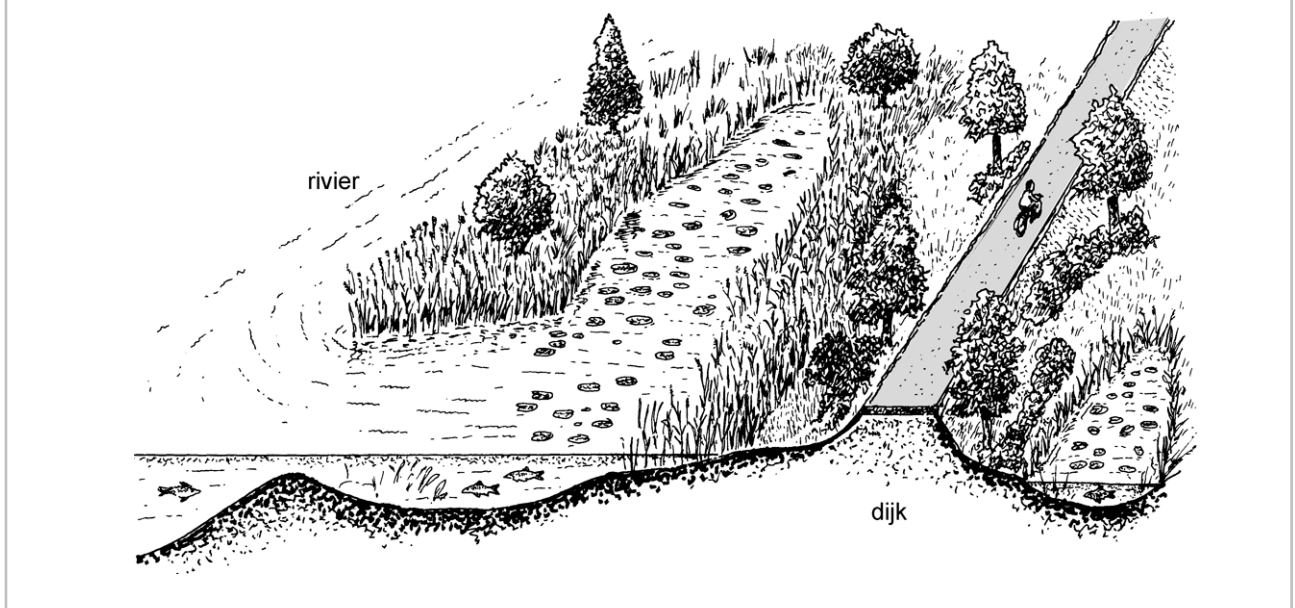


## Plas-dras-omgeving

Op vele fronten wordt onderzoek gedaan naar het herstel van natte gebieden die voor bepaalde vissoorten aantrekkelijk zijn. De overgangsgebieden van land en water, zoals geleidelijk aflopende oevers en overstromingsgebieden van rivieren, polders en veenweidegebieden, zijn door ontwatering en peilbeheer vaak droger geworden.

Zulke plas-dras-gebieden zijn voor allerlei vissoorten belangrijk, bijvoorbeeld als paaigebied. Als het waterpeil daalt, komen jonge vissen in de problemen, met name door predatie van visetende vogels als roerdomp en reiger.

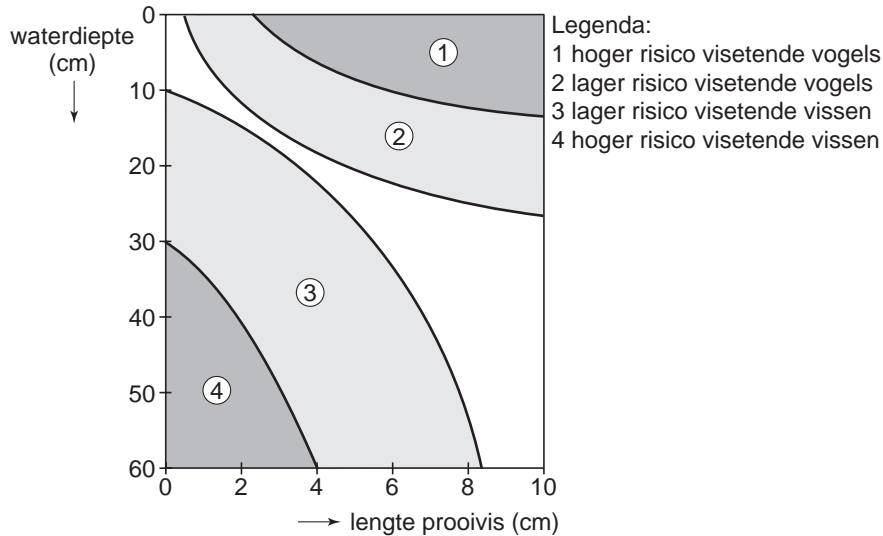
In onderstaande afbeelding is een plas-dras-gebied getekend.



Het afzetten van eitjes komt in het voorjaar in ondiep water eerder op gang dan in de diepere wateren.

- 2p 35
- Geef hiervoor een verklaring aan de hand van een abiotische milieufactor.
  - Geef hiervoor een verklaring aan de hand van een biotische milieufactor.

In onderstaand diagram is het predatierisico van jonge prooivissen weergegeven in relatie tot hun eigen lengte, de waterdiepte en het predatortype.



- Een jonge snoek groeit uit van 2 tot 6 cm. Om predatoren te ontlopen moet het visje tijdens de groei steeds de meest veilige diepte opzoeken.
- 2p **36** Op welke diepten kan dit visje zich op grond van de gegevens in het diagram het beste ophouden, om tijdens de groei van 2 tot 6 cm predatoren te ontlopen?

In twee laagveenwateren, de Loenderveensche Plas Oost en Terra Nova, werkt Gemeentewaterleidingen Amsterdam aan een herstelplan. Beide wateren kampen met een gering doorzicht, gebrek aan ondergedoken waterplanten en een gering aantal vissoorten. Het geringe doorzicht ontstaat door opgewerveld slib en algen. Dat slib wervelt op door de wind en door wroetende brasems. Doordat de brasem veel watervlooien eet, neemt ook de algengroei toe. Dat het water in deze laagveengebieden ooit troebel is geworden, heeft te maken met door de mens veroorzaakte eutrofiëring van het water.

- 2p **37**
- Leg uit hoe eutrofiëring kan leiden tot vermindering van het doorzicht.
  - Leg uit dat beëindiging van eutrofiëring door de mens **niet** op korte termijn leidt tot verbetering van het doorzicht in deze laagveenwateren.